

Աջակցություն Հայաստանի ազգային վիճակագրական ծառայությանը
թվինինգ ծրագրի միջոցով

AM09/ENP-PCA/TP/04

Առաքելության զեկույց

ՀՆԱ-ի ամբողջականության ապահովում

Գործունեություն Գ.1 Խնդիրների պարզում

Ծրագրի մասնակիցներ

Օլե Բեռներ, Դանիայի վիճակագրության ծառայություն
Անետ Տոմսեն, Դանիայի վիճակագրության ծառայություն

Հայաստան, 2011 թ մարտի 28- ապրիլի 1

Վերջնական տարբերակ

ՀՀ Ազգային վիճակագրական Ծառայություն		Դանիայի վիճակագրական ծառայություն

Հեղինակների կոնտակտային տվյալներ

Ole Berner
Head of National Accounts
Statistics Denmark
Sejrøgade 11
DK 2100 Copenhagen Ø
E-mail: obe@dst.dk

Annette Thomsen
Deputy Head of Government Finances
Statistics Denmark
Sejrøgade
DK 2100 Copenhagen Ø
E-mail: ath@dst.dk

Բովանդակություն

Ամփոփ նկարագիր

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ	4
2. Գնահատում և արդյունքներ	4
3. Ամփոփում և առաջարկություններ	5
3.1 Ամփոփիչ եզրակացություններ	5
3.2 Առաջարկություններ	6
4. Հաջորդ գործունեությունից(Գ2) առաջ իրականացվող քայլեր	6

Հաշվետվության հավելվածներ

Հավելված 1.Տեխնիկական առաջադրանք	8
Հավելված 2.Առաքելության ծրագիրը	9
Հավելված 3. Հանդիպումներ անձանց հետ	10
Հավելված 4.Աղյուսակային մոտեցում համապարփակությունը ապահովելու համար Power point ներկայացում	11
Հավելված 5.Աղյուսակ 1Ա, 1Բ, 2Ա, 2Բ, 3Ա, 3Բ որպես նմուշ	22
Հավելված 6.Վերանայման ընթացակարգի չորս փաստաթղթեր	29

Գործունեության համար կազմված այլ հավելվածներ

Հավելված Գ1.7 ԵՀՀ 95 հիմնական սկզբունքները

Հապավումների ցանկ

ՎՃ	Վճարային հաշվեկշիռ
ԲՌ	Բիզնես ռեզիստր
ԵՀՀ	Եվրոպական հաշիվների համակարգ
ՀՆԱ	Համախառն ներքին արդյունք
ՏՏՀ	Տնային տնտեսությունների հետազոտություն
ԱՀԼԲՏ	Աշխատուժի հետազոտություն
NACE	ՏԳՏՀԴ (Եվրամիության ոլորտի դասակարգիչ)
ՀՀ ԱՎԾ	ՀՀ Ազգային վիճակագրական ծառայություն
ԱՀՀ93	Ազգային հաշիվների 1993 թ. համակարգ (ՄԱԿ)
SNA2010	Ազգային հաշիվների 2008թ. Համակարգ (ՄԱԿ)
ԵԱՍ	Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցում

Ամփոփ նկարագիր

Անհրաժեշտ է կազմել ամփոփ նկարագիր, եթե հաշվետվության հիմնական տեքստը գերազանցում է 4 էջը

Ներառել հիմնական եզրակացությունները և հետևությունները

.

1. Ընդհանուր մեկնաբանություններ

Առաքելության հիմնական նպատակն էր ստանալ Հայաստանի ազգային հաշիվների հիմնական նկարագիրը, քննարկել ԵՀՀ(Եվրոպական հաշիվների համակարգ) հիմնական սկզբունքները, ինչպես նաև ներկայացնել եվրոպական համակարգը՝ տվյալների ամբողջական ընդգրկման համար, աղյուսակային մոտեցումը:

Ազգային հաշիվների բաժինը լավ և համապարփակ ներկայացրեց, թե ինչպես են կազմակերպվում և կազմվում ազգային հաշիվները: Ի լրումն, ներկայացվեց բիզնես ռեգիստրը համապարփակության մասին պատկերացում կազմելու համար:

ԱՊ փորձագետները ներկայացրեցին ԵՀՀ հիմնական սկզբունքները: Այս սկզբունքների քննարկմանը հատուկ շեշտ դրվեց արտադրության սահմանների և բնակչության սահմանազատմանը:

Ներկայացվեց Եվրոստատի համապարփակությունը ապահովող աղյուսակային մոտեցումը (տես հավելված 4). Մանրամասն քննարկվեցին համապարփակության ճշգրտման յոթ տարբեր տեսակները (N1-N7), ինչպես նաև, օգտագործելով TAE ուղեցույցի որոշումների կայացման ծառը ներկայացվեց, թե ինչպես կարելի է դրանք նույնականացնել և դասակարգել՝ օգտագործելով արտադրողին որպես սկզբնակետ: Ի լրումն, ներկայացվեցին երեք աղյուսակներ (աղյուսակ 1, աղյուսակ 2 և աղյուսակ 3; տես հավելված 5), որոնց շնորհիվ ստացվում են աղյուսակային վերջնական արդյունքները՝ շեշտը դնելով թողարկման մոտեցմանը աղյուսակ 1Ա և աղյուսակ 2Ա: Նաև քննարկվեցին ներկայումս կատարվելիք ճշգրտումների դասակարգումը համաձայն N1-N7: Ընդհանուր առմամբ, թվում է, որ ներկայումս իրականացվող ճշգրտումները չդիտարկվող տնտեսության համար լավ մեկնակետ են հանդիսանում աղյուսակային մոտեցումը օգտագործելու համար:

Վերջում ներկայացվեց հիմնական հրապարակման ռազմավարությունը և ազգային հաշիվների վերանայման ընթացակարգը, որին հետևեցին մի շարք քննարկումներ (տես հավելված 6). Ներկայացվեց Դանիայի վիճակագրության վերանայման ընթացակարգը ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի, ֆինանսական վիճակագրության բաժնի և արտաքին առևտրի և վճարային հաշվեկշռի բաժնի, արտաքին շահառուների համար (Ֆինանսների նախարարություն, Կենտրոնական բանկ), ինչպես նաև Երևանի տնտեսագիտական համալսարանի ուսանողներ համար:

2. Գնահատում և արդյունքներ

Ազգային հաշիվների բաժինը հանդիսանում է մակրոտնտեսական վիճակագրության վարչության մի մասը և ունի 7 աշխատակից:

Հայաստանի ազգային հաշիվները հիմնված են ԱՀՀ1993 վրա. Տարեկան ժամանակային շարքերում ընդգրկված են 1990 թ-ից, ինչպես նաև 1992 թ-ից սկսած եռամսյակային ժամանակային շարքերի համակարգ են:

ՀՆԱ-ն կազմվում է թե թողարկման և թե ծախսային եղանակով: Ծախսային եղանակը ընդգրկում է վիճակագրական շեղումը, բացահայտելով այն հանգամանքը, որ թողարկման գնահատումները ամենահուսալի են: Եկամուտի եղանակով հաշվարկվող ՀՆԱ-ում համախառն(կամ ավելի շուտ գուտ) շահույթը հաշվարկվում է մնացորդայինով:

Թողարկման եղանակով ՀՆԱ կազմման աղբյուրները հիմնականում հետևյալն են՝

- ՀՀԱՎԾ բիզնես վիճակագրության հետազոտություններից ստացված տեղեկատվություն
- Գյուղատնտեսության բաժնից ստացված գյուղատնտեսության մասին տեղեկատվություն
- Կենտրոնական բանկից ստացված տեղեկատվություն ֆինանսական սեկտորի վերաբերյալ
- Ֆինանսների նախարարությունից ստացված տեղեկատվություն պետական կառավարման մարմինների մասին
- ՀՀԱՎԾ տեղեկատվությունը վճարային հաշվեկշռի վերաբերյալ (տեղափոխվելու է կենտրոնական բանկ)
- Կենսապայմանների ինտեգրացված հետազոտության տվյալները, որոնց մեջ ներառված են աշխատուժի հետազոտությունը և տնային տնտեսությունների բյուջեի հետազոտությունը
- Լրացուցիչ տեղեկատվություն այլ վիճակագրական բաժիններից: Օրինակ՝ սոցիալական վիճակագրություն և շրջակա միջավայրի վիճակագրություն

Կազմման մակարդակը բավականին մանրամասն է, 2 կամ 3 նիշ NACE դասակարգիչով:

Բիզնես վիճակագրության հետազոտությունները (NACE դասակարգչի C, D, E, F, G, I խմբերը) հնարավորություն չեն ընձեռում իրականացնել միջանկյալ սպառման հաշվարկ: Այս խնդրին լուծում է տրվում իրականացնելով փոքր ընտրանքային հետազոտություն ՀՀԱՎԾ-ի ֆինանսների բաժնի կողմից: Գյուղատնտեսության ոլորտի միջանկյալ սպառումը հաշվարկվում է այլ աղբյուրներից, որը համապատասխանում է թողարկման եղանակին: Թե ֆինանսական սեկտորի և թե ոչ շուկայական գործունեության համար օգտագործվում է միևնույն աղբյուրը թողարկման և միջանկյալ սպառման կազմման համար:

Ի լրումն վերը նշված աղբյուրներից կազմված կոմպիլյացիաների, ազգային հաշիվների բաժինը նաև կատարում է չդիտարկվող տնտեսությանը վերաբերող գնահատումներ: Այս հաշվարկները իրականացվում են NACE-մակարդակում (17 խմբերի համար) և դրանք կազմում են ՀՆԱ-ի 25 %-ը : Այս հաշվարկների

մեծամասնությունը հիմնված է “Իտալական մեթոդի վրա”, երբ ձեռնարկության հիման վրա կազմված զբաղվածության տեղեկատվությունը հակադրվում է աշխատուժի հետազոտության զբաղվածությանը վերաբերող տեղեկատվության հետ: Մեկ այլ կիրառվող մեթոդը, որը, օրինակ օգտագործվում է առողջապահության ոլորտում, պահանջարկի և առաջարկի հակադրելիությունն է:

Օգտագործվում են նաև այլ հատուկ հետազոտություններ: 2009 թ ընթացքում իրականացվել է ոչ ֆորմալ հատվածի(բոլոր արդյունաբերական ոլորտները) հատուկ հետազոտություն (Ասիական զարգացման բանկի օժանդակությամբ, ԱԶԲ), որը պետք է ծառայի որպես հիմք չղիտարկվող տնտեսությունում ոչ ֆորմալ հատվածի գնահատումների համար սկսած 2009 տարեկան տվյալներից:

ՀՀԱՎԾ բիզնես ռեգիստրում ընդգրկված են միայն ընկերությունները (ընդամենը 15000 ընկերություն)։Սա հիմք է ձևավորում բիզնես վիճակագրության հետազոտությունների համար:

3. Ամփոփում և առաջարկություններ

3.1 Ամփոփ եզրակացություններ

Ազգային հաշիվներում չղիտարկվող տնտեսության ցուցանիշների ներառման համակարգված և թափանցիկ մոտեցումը լավ սկիզբ է հանդիսանում աղյուսակային մոտեցման կիրառման համար: Օգտագործելով Եվրոստատի ուղեցույցը՝ հնարավոր կդառնա իրականացնել ներկայումս իրականացվող համապարփակության ճշգրտումների դասակարգումը համաձայն N1-N7 տեսակների, ներկայիս իրավիճակի ընդգրկմանը և հաշվարկների համար օգտագործված մեթոդների ճշգրիտ պատկերացման համար:

Չղիտարկվող տնտեսության համար արդեն իրականացվում են խոշոր ճշգրտումներ:Դրանք հավասար են ՀՆԱ-ի 25 % -ին:

Աշխատուժի հետազոտության արդյունքները հիմնական աղբյուրն են հանդիսանում չղիտարկվող տնտեսության հաշվարկների համար: Օգտագործելով աշխատուժի հետազոտության արդյունքները ճշգրտումներ իրականացնելիս՝ օգտագործվում է թողարկում/աշխատանք հարաբերակցությունը հետազոտված գործունեությունից՝ ըստ արդյունաբերական ոլորտների: Այն դեպքերում, երբ օգտագործվում են աշխատուժի հետազոտության արդյունքները, ենթադրվում է, որ չղիտարկվող տնտեսությունում և ղիտարկվող տնտեսությունում արտադրողականությունը նույն է:

3.2 Առաջարկություններ

Օգտագործելով աշխատուժի հետազոտության արդյունքները՝ չդիտարկվող տնտեսության համար ճշգրտումները գնահատելիս պետք է փնտրել այլընտրանքային մեթոդներ: Հարկավոր է հաշվի առնել, արդյոք տրամաբանական է օգտագործել հետազոտության արդյունքները միայն ավելի փոքր ձեռնարկությունների համար արդյունաբերական ճյուղերի ճշգրտումների հաշվարկի ժամանակ, որտեղ դա հնարավոր է:

Շատ կարևոր է բիզնես ռեգիստրի ավելի լավ ընդգրկում ունենալը: Օրինակ՝ ոչ կորպորատիվ ձեռնարկությունների ընդգրկումը հնարավորություն կընձեռի այդ ձեռնարկություններին ընդգրկվել բիզնես վիճակագրական հետազոտություններում:

Թողարկման եղանակով ՀՆԱ-ի կազմման ժամանակ համախառն ավելացված արժեքի հաշիվները ՀՆԱ-ի ամենամեծ մասն են: Օգտագործելով մեկ աղբյուր թողարկման և մեկ այլ աղբյուր միջանկյալ սպառման համար (ավելի փոքր ընտրանքից) մի շարք արդյունաբերական ոլորտներում (NACE դասակարգիչ C, D, E, F, G, I) կարող են այնուամենայնիվ առաջանալ հետևողականության խնդիրներ: Պետք է հաշվի առնել միջանկյալ սպառման համապատասխան տեղեկատվությունը ընդգրկելու բիզնես վիճակագրության հետազոտությունների մեջ, որպեսզի միևնույն աղբյուրից ստանալ այս երկու փոփոխականների մասին տեղեկատվությունը:

4. Հաջորդ գործունեությունից առաջ (C2) իրականացվող քայլեր

Առաջարկվեց հաջորդ առաքելությունը իրականացել 2011 թ սեպտեմբեր ամսին: Այս առաքելությանը նախապատրաստվելու համար համաձայնություն է ձեռք բերվել իրականացնել հետևյալ քայլերը՝

1. Հայերեն լեզվով կթարգմանվի Եվրոստատի համապարփակության ապահովման համար օգտագործվող աղյուսակային մոտեցման ուղեցույցը
2. 2009 թ ցուցաշների համար կփորձարկվի աղյուսակային մոտեցումը
3. ՇԵ փորձագետները պետք է լրացնեն 1Ա աղյուսակը NACE դասակարգչի A-P բոլոր արդյունաբերական ոլորտների համար հաջորդ այցելությունից առաջ, որը տեղի կունենա 2011 թ սեպտեմբեր ամսին: ՇԵ փորձագետները կօգտագործեն Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցման ուղեցույցը 1Ա աղյուսակը լրացնելու համար: 1Ա աղյուսակում կներառվի լրացուցիչ սյունակ (4b) “Պահանջված և արդեն իրականացված ճշգրտումներ”, որտեղ կարտացոլվի, թե ինչպիսի տեսակի N1-N7 ճշգրտումներ արդեն իսկ

իրականացվում են: Մասնավոր և հանրային ընկերությունների և/կամ տարբեր չափի խմբերի միջև տարբերակումը պետք է իրականացվի միայն անհրաժեշտության դեպքում:

4. Մեկ արդյունաբերական ոլորտի համար, NACE G, ՇԵ փորձագետները կնախապատրաստեն 1Ա աղյուսակի նախագիծը և 2011 հուլիսի 1-ից ոչ ուշ էլեկտրոնային փոստով կուղարկեն ԱՊ փորձագետներին:
5. ԱՊ փորձագետները կներկայացնեն իրենց դիտողությունները NACE G խմբի համար լրացված 1Ա աղյուսակը այն ստանալուց հետո՝ 10 օրվա ընթացքում:
6. ՇԵ փորձագետները կաշխատեն 2Ա ոչ համապարփակության աղյուսակի վրա, որանց գնահատումները արդեն առկա են, որպեսզի հաջորդ առաքելության ընթացքում այն որքան հնարավոր է ըդնլայնվի:
7. Հաջորդ առաքելության ընթացքում ԱՊ փորձագետները կնախապատրաստեն և կներկայացնեն ԵՀՀ2010(ԱՀՀ2008) անցման պլանները:
8. Հաջորդ առաքելության ընթացքում ԱՊ փորձագետները կօժանդակեն ՇԵ փորձագետներին սեզոնային ճշգրտումների ծրագրային ապահովման (Tramo Seats) շահագործման ընթացքում:
9. Հաջորդ առաքելության (C2) նպատակները՝
 - 9.1. Ազգային հաշիվների բաժնի կողմից նախապատրաստած 1Ա նախագիծ աղյուսակի խորը գնահատում
 - 9.2. 2Ա ներկայումս իրականացվող ճշգրտումների աղյուսակի սկզբունքները և մեթոդները և ներկայիս մեթոդների հնարավոր բարելավումները
 - 9.3. Պոտենցիալ ճշգրտումների բացահայտում, որոնք դեռ չեն իրականացվում
 - 9.4. Դանիայի ԵՀՀ 2010 անցման պլանների ներկայացումը ԱԵ փորձագետների կողմից
 - 9.5. ԱԵ փորձագետները կաջակցեն ՇԵ փորձագետներին սեզոնային ճշգրտումների ծրագրային ապահովման շահագործման գործընթացում (Tramo Seats):
 - 9.6. Ծրագրի աշխատանքների ամփոփում և հաջորդ առաքելության C3 առաջարկություններ:

Հավելվածներ

Հավելված 1.Տեխնիկական առաջադրանք

ԵՄ Թվինինգ Ծրագիր

Աջակցություն Հայաստանի Ազգային Վիճակագրական Ծառայությանը
Թվինինգ Ծրագրի Միջոցով
AM09/ENP-PCA/TP/04

Նախագիծ **Տեխնիկական Առաջադրանք (Գ1), 28 մարտի–1 ապրիլի, 2011**

Բաղադրիչ Ա	Որակի Կառավարում
Բաղադրիչ Բ	Բիզնես Ռեզիստոր, Կառուցվածքային Բիզնես Հետազոտություն և Ռեսպոնդենտների պատասխանատվություն
Բաղադրիչ Գ	ՀՆԱ –ի Ամբողջականության Բարելավում
Բաղադրիչ Դ	Գյուղատնտեսության Համատարած Հաշվառում
Բաղադրիչ Ե	Հարմոնիզացված Սպառողական Գների Ինդեքս
Բաղադրիչ Զ	ՏՏ Հանրություն

Գործունեություն Գ 1 Հարցերի սահմանում

1. Գործունեության նպատակը

Գործունեության նպատակը ներառում է՝

- Հայաստանի Ազգային հաշիվների համակարգի հիմնական նկարագիր, վերջինիս ծածկույթը, ամենա էական տվյալների աղբյուրները և կիրառվող մեթոդաբանությունը:
- ESA(Եվրոպական Հաշիվների Համակարգ) հիմնական սահմանումների և սահմանագատումների քննարկումներ
- Աղյուսակային մոտեցման հասկացությունների ներկայացում և քննարկում
- Համապատասխան արտաքին շահառուների ներգրավում քննարկումների ժամանակ:

2. Ակնկալվող արդյունքը և գործողությունները

Գործողությունների ակնկալվող արդյունքները հետևյալն են՝

- Վերլուծություն թե Հայաստանի ազգային հաշիվների որ ոլորտները ընդգրկված չեն առկա աղբյուրներում և մեթոդաբանության մեջ
- Հայաստանի ազգային հաշիվներում չընդգրկված ոլորտների գործող լրացուցիչ ուսումնասիրությունների վերլուծություն , և այդ նյութերի հնարավոր ազդեցությունը ծածկույթի բարելավման համար

- Տարեկան և եռամսյակային ազգային հաշիվների արտադրման վերաբերյալ Դանիայի և հիմնականում Եվրոպական Միության երկրների փորձի փոխանցում՝ ներառյալ վերանայման քաղաքականությունը
- Հաջորդ գործունեության ծրագրի մշակում (Գ2)
- Հաջորդ գործունեության նախընտրելի ժամանակի որոշում(Գ2)

3. Ծրագրի մասնակիցները

Պրն. Արտաշես Շաբոյան Վիճակագրության Խորհրդի Անդամ (ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավար)
Լուսյա Խաչատրյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի պետ

Նադեժդա Աստվածատուրովա, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի գլխավոր մասնագետ
Սուսաննա Խաչատրյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի գլխավոր մասնագետ

Պրն. Օլե Բերներ, Դանիայի Վիճակագրական Ծառայության Ազգային Հաշիվների Բաժնի պետ (ԱՊ Բաղադրիչի ղեկավար)
Անետ Թոմսեն, Դանիայի Վիճակագրական Ծառայության Կառավարության Ֆինանսների բաժնի պետի տեղակալ

Արտաքին շահառուներ, որոնք մասնակցում են գործունեությանը

ՀՀ Կենտրոնական բանկ, ՀՀ Ֆինանսների Նախարարություն

Հավելված 2. Փորձագետների հանդիպման ծրագիր

4. ԱՊ Փորձագետների հանդիպման ծրագիր 28 Մարտի (Երկուշաբթի) – 1 Ապրիլի (Ուրբաթ)

Ժամը	Վայրը	Միջոցառում	Նպատակ/Միջոցառման մանրամասները
Երկուշաբթի, 11:00-13:00	Կոնգրես Հյուրանոց	Հանդիպում ԹՄԽ –ի հետ	Շաբաթվա ծրագրի քննարկում
Երկուշաբթի, 14:00-17:00	ՀՀ ԱՎԾ	Համատեղ հանդիպում Բ Բաղադրիչի փորձագետներ ի հետ	ՀՀ ԱՎԾ –ի Բիզնես Ռեզիստրի գործունեության վերլուծություն՝ ներառյալ Կառուցվածքային Բիզնես Հետազոտության օգտագործումը որպես արդիականացման աղբյուր
Երեքշաբթի 10:00-13:00	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարների և փորձագետներ ի հետ	ՇԵ փորձագետների ներկայացումները Հայաստանի Ազգային Հաշիվների վերաբերյալ՝ շեշտը դնելով հետևյալի վրա՝ 1. Ընդհանուր կիրառված մեթոդաբանություն 2. Ոլորտներ որոնք ընդգրկված չեն 3. Արդեն իսկ գոյություն ունեցող ուսումնասիրություններ այդ առնչությամբ
Երեքշաբթի 14:00-18:00	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ փորձագետներ ի հետ	ESA –ի հիմնական հասկացությունների քննարկում, հիմնական սկզբունքները և սահմանազատումները՝ շեշտը դնելով թե ինչպես պետք է լուծել թերի ծածկույթի խնդիրները Եվրոպական Միությունում
Չորեքշաբթի 10:00-13:00	ՀՀ ԱՎԾ	Սեմինարներ Արտաքին փորձագետներ ի հետ	Աղյուսակային մոտեցման ներկայացում և քննարկումներ և վերջինիս մասնավորապես արդիականությունը Հայաստանի ազգային հաշիվների հետ
Չորեքշաբթի, 14:00-18:00	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ փորձագետներ ի հետ	Քննարկումներ՝ Աղյուսակային մոտեցման ծրագրի փաստացի հիմնավորվածությունը այլ չափման միջոցների համեմատությամբ՝ ելնելով առկա տվյալների աղբյուրների բարելավումից կամ նոր տվյալների աղբյուրներից Քննարկումներ և հաջորդ

			գործողությունների պլանի մշակում, ինչպես նաև ՇԵ փորձագետների համար կիրառելի աշխատանքային ծրագիր
Հինգշաբթի, 10:00-12:00	ՀՀ ԱՎԾ	Մեմինար Արտաքին շահառուների հետ	Ազգային հաշիվների ընդհանուր արտադրական և հրատարակչական ռազմավարության քննարկումներ՝ ներառյալ վերանայման քաղաքականություն
Հինգշաբթի, 14:00-15:00	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ԹՄԽ-ի հետ	Նախնական բրիֆինգ և համաձայնություն գործունեության գեկույցի բովանդակության վերաբերյալ
Հինգշաբթի, 15:00-18:00		Զեկույցի պատրաստում	Հատուկ հանդիպումներ ՇԵ փորձագետների հետ
Ուրբաթ, 9:00-11:00	ՀՀ ԱՎԾ	Հանդիպում ՇԵ Բաղադրիչի ղեկավարի հետ	ԱՊ Փորձագետների արդյունքները և պայմանավորվածություն ձեռք բերված եզրակացությունների վերաբերյալ
Ուրբաթ, 11:00-13:00	ՀՀ ԱՎԾ	Հատուկ հանդիպումներ	ՇԵ փորձագետների հետ վերջնական պարզաբանումներ
Ուրբաթ, 14:00-17:00	ՀՀ ԱՎԾ	Զեկույցի պատրաստում	Հնարավոր հատուկ հանդիպումներ
Ուրբաթ, 17:00-18:00	ՀՀ ԱՎԾ	Բրիֆինգ ՇԵ Ծրագրի ղեկավարի հետ	Եզրահանգումներ և որոշումներ և դրանց հետևանքները առաջիկա գործողությունների համար և ՇԵ փորձագետների համար կիրառելի աշխատանքային ծրագիր

Հավելված 3. Հանդիպումներ անձանց հետ

Ստեփան Մնացականյան, ՀՀԱՎԾ նախագահ (ՇԵ բաղադրիչի ղեկավար)

Արտաշես Շաբոյան, վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ

Անահիտ Սաֆյան, Միջազգայն վիճակագրական համագործակցության բաժնի պետ

Գագիկ Անանյան, Բիզնես վիճակագրություն և բիզնես ռեգիստր, վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ

Լուսյա Խաչատրյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի պետ

Նադեժդա Աստվածատուրովա, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի գլխավոր մասնագետ

Սուսաննա Խաչատրյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի գլխավոր մասնագետ

Մադլենա Խաչատրյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի առաջատար մասնագետ

Նաիրա Բարոյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի առաջին կարգի մասնագետ

Վազգեն Շահբաղյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի առաջին կարգի մասնագետ

Արուս Տոնապետյան, Ազգային հաշիվների և մակրոտնտեսական ցուցանիշների բաժնի երկրորդ կարգի մասնագետ

Սեմինար շահառուների մասնակցությամբ Դանիայի վերանայման ընթացակարգի վերաբերյալ

30, 2011

Ներկայացուցիչներ՝

Հայաստանի կենտրոնական բանկ

Ֆինանսների նախարարություն

Տնտեսագիտական համալսարանի ուսանողներ

Հավելված 4. Աղյուսակային մոտեցում ՀՆԱ-ի համապարփակության ապահովման համար

Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցում

ՀՆԱ համապարփակության
ապահովման համար

Նախապատմություն

- Սահմանվել է ազգային հաշիվների համապարփակության նախագծերի համար՝ ԵՄ ինտեգրման (այդ ժամանակ) թեկնածու երկրների մասնակցությամբ
- Պարունակում է համապարփակության որոշման բաղադրիչները (94/168)՝ դասակարգելով ճշգրտումները "ոչ համապարփակության" 7 տեսակի

2

Ինչ է աղյուսակային մոտեցումը

- "Աղյուսակային մոտեցումը" իր անվանումը ստացել է աղյուսակային կառուցվածքից
- Այն ներառում է 3 ստանդարտ աղյուսակների համալրումը. Թողարկման մոտեցման աղյուսակներն են
Աղյուսակ 1 Ա. Ոչ համապարփակության հիմունքներ
Աղյուսակ 2 Ա. Համապարփակության ճշգրտումներ
Աղյուսակ 3 Ա. Ճշգրտումների ամփոփում
- Նմանատիպ աղյուսակներ կիրառվում են ծախսային մոտեցումների համար, բայց ոչ եկամտային մոտեցումների համար

3

Ստանդարտ աղյուսակների նպատակը

- Ոչ համապարփականության 7 տեսակները՝**
- Պարզ սահմանված և արտահայտված են
 - Ոսումնասիրվում է **համակարգված ձևով**
 - Տարանջատումը ստանդարտացված է (ըստ տեսակի, NACE դասակարգիչի և կառուցվածքային սեկտորի)
 - Հաշվարկվում է բացարձակ թվերով և որպես ՀՆԱ տոկոսային հարաբերություն
 - Համեմատելի է տարբեր երկրների միջև

4

Աղյուսակային մոտեցում

- Հիմնական նպատակը
 - ունենալ ճշգրիտ ազգային հաշիվներ և ՀՆԱ հաշվարկներ
 - տարբերակումը 7 տեսակների միջև կարևոր է, բայց ոչ նպատակային

5

Կենտրոնացում թողարկման մոտեցման վրա

- **ՀՆԱ հաշվեկշռման եղանակով.**
 $\text{ՀՆԱ(թողարկում)} = \text{ՀՆԱ(ծախս)} = \text{ՀՆԱ (եկամուտ)}$
- **ՀՆԱ(թողարկում) = Թողարկում – միջանկյալ սպառում + արտադրության հարկեր – արտադրության սուբսիդիաներ**
- Սկզբնական է **թողարկման մոտեցումը** միանման տվյալների աղբյուրների հիման վրա : Ճշգրտումները հիմնված են արտադրողների տարանջատման վրա

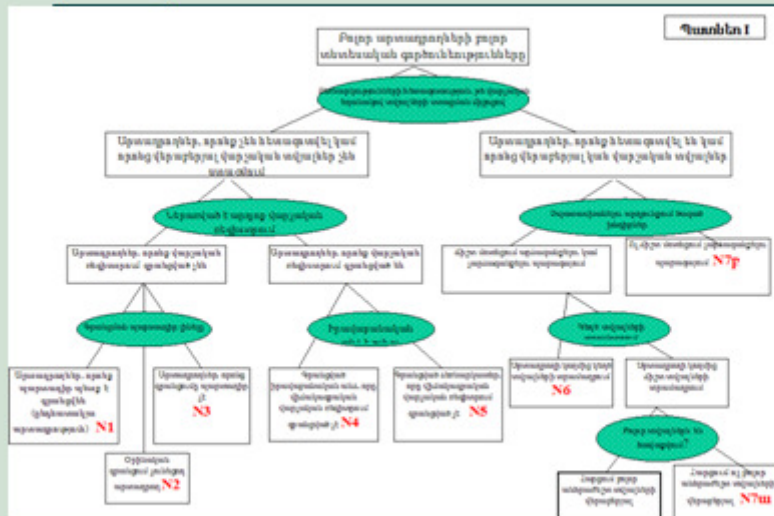
6

Կենտրոնացում թողարկման մոտեցման վրա

- **ՀՆԱ(ծախս)** = տնային տնտեսության սպառում + պետական հիմնարկների սպառում + փոփոխություններ $INV. + GFCF +$ արտահանում - ներմուծում
- **Ծախսային եղանակ** Տվյալների աղբյուրների ավելի քիչ միանմանություն: Միևնույն բաղադրիչի համար կարող է կիրառվել ավելի քան մեկ տվյալների աղբյուր
- **Եկամուտի մոտեցում** Հիմնականում իրականացվում է անկախ հաշվարկ
- **Կարևոր է** ճշգրտումները պետք է լինեն հաշվեկշռված

7

Ոչ համապարփակության 7 տեսակները (N1-N7)

8

Ինպես տարբերակել համապարփակության տեսակները

- Սկզբնականն է **արտադրողը**
- Արդյոք արտադրողի մասին տեղեկատվությունը գտնվում է վիճակագրական տվյալների ներառման շրջանակներում
- Եթե ԱՅՈ, ապա ոչ համապարփակության ճշգրտումների տեսակներ **N6** և **N7**
- Եթե ՈԶ, ապա ոչ համապարփակության տեսակներ **N1** –ից մինչև **N5**

N1: Արտադրողը միտումնավոր գրանցված չէ

- Որպեսզի խուսափեն հարկերից և սոցիալական ապահովության վճարներ կատարելուց և չգրկվեն սոցիալական աջակցությունից
- Որպես կանոն ներառում է փոքր արտադրողներին, որոնց եկամուտը չի գերազանցում սահմանված սահմանաչափը
- Չի ներառում անօրինական արտադրողներին (N2) և ընդհատակյա գործունեությունների սխալ արձանագրված հաշվետվությունները (N6)
- Կիրառվող մեթոդները՝ Աշխատուժի ներդրման (LFS), մատակարարման-օգտագործման մեթոդը, պահանջի վրա հիմնված մեթոդը, ապրանքային շրջանառություն

N2: Չգրանցված անօրինական արտադրողներ

- Արտադրողը միտումնավոր գրանցված չէ, քանզի ներառված է անօրինական գործունեությունների մեջ
- Ներառում է մարմնավաճառությունը, գողացված ապրանքների վաճառքը, թմրադեղերի վաճառքը, մաքսանենգությունը, դրամախաղերը
- Բացառում է գրանցված արտադրողների անօրինական արտադրանքը, որոնք իրենց անօրինական գործունեությունը ներկայացնում են որպես օրինական
- Կիրառվող մեթոդները՝ քանակ և զին մեթոդ

11

N3: Արտադրողներ, որոնց գրանցումը պարտադիր չէ

- Արտադրությունում չի արտադրվում շուկայական արտադրանք, կամ չի գերազանցվում սահմանված սահմանաչափը
- Ներառում է վերջնական սեփական սպառումը, սեփական հիմնական կապիտալի համախառն կուտակումը, տնային տնտեսությունների արտադրանքի փոքր սանդղակը
- Չկա ճշգրտումների անհրաժեշտություն, եթե դրանք անուղղակի ընդգրկված են
- Կիրառվող մեթոդը՝ HBS, շինարարություն իրականացնելու թույլություն, ապրանքային շրջանառության մեթոդներ, վարչական տվյալներ, ժամանակի օգտագործման հետազոտություններ

12

N4: Իրավաբանական անձ, որը ընդգրկված չէ վիճակագրության մեջ

- Իրավաբանական անձինք (ԻԱ) գրանցված են, բայց չեն ներառվել հետազոտությունների շրջանակում, բիզնես ռեգիստրում (ԲՌ) տվյալների պակասի պատճառով
- ԲՌ բացառում է որոշակի իրավաբանական անձանց, նոր գրանցված իրավաբանական անձինք ներառված չեն ԲՌ, քանի որ այն դեռ չի արդիականացվել և այլն
- Կիրառվող մեթոդը՝ ռեգիստրի որակի հետազոտություններ, ընթացակարգերի արդիականացման վերանայում, այլ վարչական աղբյուրների հետ ստուգում և համեմատում

13

N5: Գրանցված անհատ ձեռնարկատերեր (ԳԱՁ), որոնք չեն ընդգրկվում հետազոտությունների մեջ

- ԳԱՁ –երը գրանցված չեն ԲՌ և/կամ ընդգրկված չեն վիճակագրական հետազոտություններում
- ԲՌ ընդգրկված չեն որոշ ձեռնարկատերեր սխալ արդիականացման և կոդավորման պատճառով, օրինակ՝ խորհրդատուներ, անհատ ուսուցիչներ, գրողներ, լրագրողներ
- Կիրառվող մեթոդը՝ ռեգիստրի որակի հետազոտություններ, ստուգում և համեմատում այլ վարչական աղբյուրների հետ, եկամուտների գրանցումներ, մասնագիտացված հետազոտություններ

14

N6: Արտադրողների կողմից տվյալների կեղծ տրամադրում

- Եկամուտի (արտադրանքի) մասին տվյալների կեղծ տրամադրումը, ինչպես նաև ծախսերի մասին տեղեկատվության գերազնահատումը (միջանկյալ սպառում) հարկերի վճարումից խուսափելու համար
- Հիմնականում ներառում է ստվերային վաճառքը, թաքցված երկրորդական իրականացվող գործունեություններ, առանց կտրոնի կանխիկ վճարումները, ԱԱՀ մասին կեղծ տվյալներ, "ծրարավորված աշխատավարձեր"
- Կիրառվող մեթոդը՝ հարկային ստուգումների տվյալները, միջին աշխատավարձերի և եկամուտների համեմատության, մուտքային/ելքային հարաբերակցությունը, հատուկ հետազոտությունների և փորձագետների կարծիքների օգտագործումը

15

N7: Այլ վիճակագրական տվյալների պակաս, թերիություն

- Տվյալները ամբողջական չեն, կամ ուղղակի հասանելի չեն հետազոտությունների արդյունքներից (7a), կամ սխալ են մշակված (7b)
- Անհրաժեշտ է հաշվի առնել հետևյալ կետերը՝
 - 7a: աշխատավարձերի և վճարների տեսակները, շուկայի արտադրողների կողմից սեփական վերջնական օգտագործման համար արտադրանքը, թելավճարները և այլն
 - 7b: պատասխանի բացակայությունը, գնահատման մեթոդները, հաշվեգրումների ճշգրտումները և այլն

16

Որոշակի արդյունքներ

- 2000 թ ընդհանուր համապարփակության ճշգրտումները

	Չեխիա	Էստոնիա	Լատվիա	Լիտվա	Մալթա	Հունգարիա	Լեհաստան	Սլովակիա	Սլովենիա	Միջինում
%	9,4	11,2	15,1	18,9	5,8	11,9	14,7	14,8	6,2	12,0

17

Որոշակի արդյունքներ

- Համապարփակության ճշգրտումներ՝ N1-ից մինչև N7 տեսակների հարաբերական կարևորություն (%) բոլոր 9 երկրները համար

Տեսակ	N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	Ընդամենը
Բոլոր 9 երկրները	15,5	6,4	7,9	7,5	5,8	48,6	8,2	100

18

Որոշակի արդյունքներ

- Համապարփակության ճշգրտումներ՝ հարաբերական կարևորություն (%) տարբեր կառուցվածքային սեկտորներում

Կառուցվածքային սեկտոր	Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ	Ֆինանսական կազմակերպություններ	Պետական կառավարման մարմիններ	Տնային տնտեսություններ	Ոչ առևտրային կազմակերպություններ	Հաղամներ
7 երկրներ	42,4	0,1	0,5	56,6	0,4	100

Որոշակի արդյունքներ

- Համապարփակության ճշգրտումներ՝ տարբեր տնտեսական գործունեությունների վրա հարաբերական կարևորություն

NACE	G առևտուր և վերականգնողական	D արտադր.	F շինարար.	K անշարժ գույք	H կյուրա- նոցներ և ռեստորաններ	O Սոցիալական գործունեություն	I ստրանսպորտ	Այլ	Հաղամներ
9 երկրներ	26,3	12,6	12,8	13,0	7,3	8,4	7,8	11,7	100

Համալսարնական ճշգրտումները ըստ տեսակի,
տնտեսական գործունեության և սեկտորի

Դա առաջին կայանի տեսքի է NACE գ առ առկայությունը	Ոչ համապատասխանող առաջին կայան						
	N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7
Բնակավայրի կառուցվածքային մասեր		X		X	X	X	X
Բնակավայրի կառուցվածքային մասեր					X	X	X
Դառնական կառուցվածքային մասեր					X	X	X
Դառնական կառուցվածքային մասեր	X	X	X	X	X	X	X
Դառնական կառուցվածքային մասեր				X	X		X
NACE A	X		X		X	X	X
NACE B	X			X	X	X	X
NACE C	X				X	X	X
NACE D	X	X			X	X	X
NACE E					X	X	X
NACE F	X		X		X	X	X
NACE G	X	X	X	X	X	X	X
NACE H	X		X		X	X	X
NACE I	X	X		X	X	X	X
NACE J	X				X	X	X
NACE K		X	X	X	X	X	X
NACE L					X	X	X
NACE M	X			X	X	X	X
NACE N	X			X	X	X	X
NACE O	X	X	X	X	X	X	X
NACE P	X	X	X		X		

**Համապարփակության ճշգրտումների
ճանաչման և գնահատման մեթոդները**

पुष्पाङ्गुली शिखरम्

Գործող միջոցը	ՀՀ համապատասխան առարկաներ						
	N1	N2	N2	N4	N2	N4	N7
Հիմնական միջոցներ	X		X	X	X	X	
Մեքենայացված առարկաներ	X						
Համակարգչային առարկաներ	X						
Ընթացակապվածություն							
Բախված առարկաներ	X	X	X	X	X	X	X
Համակարգչային							X
Մեքենայային	X						
Զինվոր, ի ստացված առարկաներ							
Զինվորային հիմնական առարկաներ					X	X	X
Համակարգչային հիմնական առարկաներ	X			X		X	
Համակարգչային հիմնական առարկաներ	X			X		X	X

Հավելված 5. Աղյուսակներ 1Ա, 1Բ, 2Ա, 2Բ, 3Ա, 3Բ-□ նմուշներ

Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցում ՀՆԱ –ի համապարփակության
ապահովման համար

Ուղեցույց՝ Հավելված Դ1

Ստանդարտ աղյուսակներ

Աղյուսակային մոտեցում՝ Անհրաժեշտ է վեց աղյուսակների լրացումը: Ներկայացված են ստորև՝

- Աղյուսակ 1Ա Ոչ համապարփակության հիմունքներ՝ թողարկման մոտեցում
- Աղյուսակ 1Բ Ոչ համապարփակության հիմունքներ՝ ծախսային մոտեցում
- Աղյուսակ 2Ա Համապարփակության ապահովման ճշգրտումներ՝ թողարկման մոտեցում
- Աղյուսակ 2Բ Համապարփակության ապահովման ճշգրտումներ՝ ծախսային մոտեցում
- Աղյուսակ 3Ա Ճշգրտումների ամփոփում՝ թողարկման մոտեցում
- Աղյուսակ 3Բ Ճշգրտումների ամփոփում՝ ծախսային մոտեցում

Հավելված Դ2 ներկայացված է ստանդարտ աղյուսակների լրացման ուղեցույցը

Թեկնածու երկրների համադարձականության նախագիծ, 2002					
Աղյուսակ .Ոչ համադարձական հիմունքները՝ թողարկման մոտեցում - XXXX հաշվետու տարվա համար					
ԱՀ բաղադրիչներ ըստ ձեռնարկության սեկտորի NACE խմբեր և չափը	Ոչ համադարձականության տեսակը		Ճշգրտման մեթոդ		
Ոչ համադարձականության բոլոր հնարավոր էլեմենտները ընդգրկող մանրամասն բաշխում	Առանձին տողեր տարբեր ճշգրտման Անհրաժեշտ չէ մեթոդների տեսակների համար	Անհրաժեշտ է Բայց անկա չէ	Անվանումը	Նույնականացման Համարը (Աղյուսակ 2Ա)	
1	2	3	4	5	6
Հանրային ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ					
NACE A					
Խոշոր միավորներ					
Միջին միավորներ					
Փոքր միավորներ					
NACE B					
Խոշոր միավորներ					
Միջին միավորներ					
Փոքր միավորներ					
(շարունակելի NACE C-P խմբերի համար)					
Մասնավոր ոչ ֆինանսական ձեռնարկություններ					
NACE A					
Խոշոր միավորներ					
Միջին միավորներ					
NACE B					
Խոշոր միավորներ					
Միջին միավորներ					
Փոքր միավորներ					
(շարունակելի NACE C-P խմբերի համար)					
Ֆինանսական կազմակերպություններ					
Պետական կառավարման մարմիններ					
Կենտրոնական պետական կառավարման մարմիններ					
Լրացուցիչ բյուջետային ֆոնդեր					
Տնային տնտեսություններին ծառայող ոչ առևտրային					
Տնային տնտեսություններ					
NACE A					
Գրանված միավորներ					
Չգրանված միավորներ					
Շուկայական արտադրանք					
Սեփական սպառման համար արտադրանք					
- ֆերմեր					
- ոչ գյուղատնտեսական տնային տնտեսություններ					
NACE B					
Գրանված միավորներ					
Չգրանված միավորներ					
Շուկայական արտադրանք					
Սեփական սպառման համար արտադրանք					
(շարունակելի NACE C- P խմբերի համար)					
Անօրինական գործունեություն					
Թմրադեղերի արտադրություն և վաճառք					
մարմնավաճառություն					
Այլ					

Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցումը համապարփակության ապահովման համար					
Աղյուսակ. Ոչ համապարփակության հիմունքներ : Ծախսային մոտեցում - XXXX հաշվետու տարի					
ԱՀ բաղադրիչներ	Ոչ համապարփակության տեսակներ	Ճշգրտման մեթոդ			
Բոլոր հնարավոր հիմունքները ընդգրկող մանրամասն դասակարգում	Ներառել առանձին տողեր տարբեր ճշգրտման մեթոդների տեսակների համար	Անհրաժեշտ է անհրաժեշտ չէ	Անհրաժեշտ է չէ	Անվանումը	Նույնականացման համարը (աղյուսակ 2բ)
1	2	3	4	5	6
SS վերջնական սպառման ծախսեր					
Ապրանքների և ծառայությունների գնում					
COICOP 1- 2- նիշ մակարդակով դասակարգիչ					
Մեփական վերջնական սպառման համար արտադրանք					
Գյուղատնտեսական արտադրանք					
Այլ ապրանքներ					
Չընդգրկված միավորների արտադրություն					
Այլ HFC բաղադրիչներ					
Պետական կառավարման մարմինների վերջնական սպառում					
NPISH վերջնական սպառում					
Հիմնական կապիտալի համախառն կուտակում					
Նույն բաշխումով ինչպես աղյուսակ 1Ա					
Նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխություն					
Նույն բաշխումով ինչպես աղյուսակ 1Ա					
Արտահանում և ներմուծում					
Ապրանքների արտահանում և ներմուծում					
Ծառայությունների արտահանում և ներմուծում					
Ոչ ռեզիդենտների գնումներ					
Արտերկրում ռեզիդենտների գնումներ					
Մաքուրային առևտուր					

Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցումը համապարփակության ապահովման

Աղյուսակ 2Ա. Համապարփականության ապահովման ճշգրտումներ՝ թողարկման մոտեցում – YYYY հաշվետու տարվա համար ZZ արտադրություն

[illegible]

Նվրոստատի աղյուսակային մոտեցումը համապարփակության ապահովման
Աղյուսակ 2Բ. Համապարփակության ապահովման ճշգրտումներ՝ ծախսային մոտեցում - YYYY հաշվետու տարվա համար ZZ արտարժույթով

Նվրոստատի աղյուսակային մոտեցումը համապարփակության ապահովման
Աղյուսակ 2Բ. Համապարփակության ապահովման ճշգրտումներ՝ ծախսային մոտեցում - YYYY հաշվետու տարվա համար ZZ արտարժույթով

[illegible]

Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցումը համապարփականության ապահովման համար
Աղյուսակ 3Ա GVA ճշգրտումների ամփոփում : Թողարկման մոտեցում
YYYY հաշվետու տարվա համար ZZ արտաբծային

Սեկտորներ / NACE Խմբեր	Ոչ համապարփականության ճշգրտման տեսակը							Ընդամենը		Ընդամենը ինչպես հրատարակված ՀՆԱ-ում
	N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	Բացարձակ	% ՀՆԱ	Բացարձակ
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12
Ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ										
Ֆինանսական կազմակերպություններ										
Պետական կառավարման մարմիններ										
SSUՈԱԿ										
Տնային տնտեսություններ										
NACE A										
NACE B										
NACE C										
NACE D										
NACE E										
NACE F										
NACE G										
NACE H										
NACE I										
NACE J										
NACE K										
NACE L										
NACE M										
NACE N										
NACE O										
NACE P										
Ընդամենը										

Եվրոստատի աղյուսակային մոտեցումը համապարփականության ապահովման համար
Աղյուսակ 3Բ GVA Ճշգրտումների ամփոփում՝ ծախսային մոտեցում
YYYY հաշվետու տարվա համար ZZ արտարժույթով

Բաղադրիչներ	Ոչ համապարփականության ճշգրտման տեսակը							Ընդամենը		Ընդամենը, ինչպես Հրատարակված ՀՆԱ-ում	
	N1	N2	N3	N4	N5	N6	N7	Բացարձակ	% ՀՆԱ	Բացարձակ	% ՀՆԱ
1	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13
<i>Տեսային տնտեսության վերջնական սպառման ծախսեր</i>											
<i>Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում</i>											
<i>Մեփական օգտագործման համար արտադրություն</i>											
<i>Այլ HFC բաղադրիչներ</i>											
<i>Պետական հիմնարկների վերջնական սպառման ծախսերը</i>											
<i>SSU/ՈԱԿ վերջնական սպառման ծախսերը</i>											
<i>Հիմնական կապիտալի համախառն կուտակում</i>											
<i>Նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխություն</i>											
<i>Արտահանումներ և ներմուծումներ</i>											
Ընդամենը											

Հավելված 6. Վերանայման ընթացակարգի չորս փաստաթղթեր

Դանիայի վիճակագրական ծառայություն
2011

29/մարտ/

Վերանայման ընթացակարգ

Որոշ կարևոր ասպեկտներ

Խոշոր վերանայումներ Խոշոր վերանայումները իրականացվում են երկարատև ժամանակահատվածներում, հիմնականում 10-15 տարի: Դրանք հիմնականում ներառում են նոր վիճակագրության ներկայացումը: Դրանք կարող են նաև ներառել նոր ձեռնարկներ (օր՝ ԱՀՀ2008) և/կամ նոր դասակարգիչներ:

Ընթացիկ վերանայումներ Առաջին եռամսյակային/տարեկան ցուցանիշների հրատարակումից հետո, սկսվում է որոշակի ժամանակահատված, երբ այդ ցուցանիշները բազմակի անգամ վերանայվում են, մինչև “վերջնական” (հիմնական տարեկան) ցուցանիշների թողարկումը: Այս վերանայումների համար նախատեսված ժամանակաշրջանը հիմնականում 2 և 4 տարի է:

Ընդհանուր վերանայման ընդհացակարգի շրջանակը Կարելի է հաշվի առնել, արդյոք ազգային հաշիվների համար վերանայման ընթացակարգը պետք է համակարգվի պետական կառավարման մարմինների, և վճարային հաշվեկշռի վիճակագրության համար ընթացակարգերի վերանայման հետ համատեղ, թե ոչ:

Հաշիվների վերանայման և ամփոփման ժամանակացույցը

Աղյուսակ 2.3 արտացոլում է վերանայման ընթացակարգը Դանիայի ազգային հաշիվների համար: Դանիայի վիճակագրական ծառայությունը աշխատել է այդ մոտեցմամբ մինչև 2001թ: Վերանայման ընթացակարգի մասին տեղեկատվությունը հայտարարվում է սպառողներին, այնպես որ իրենք միշտ իրազեկ լինեն, թե որքան ժամանակահատվածներ կվերանայվեն:

Աղյուսակ 2.3: Դանիայի ԱՀ վերանայման ընթացակարգը մինչև 2001 թ

Հրատարակում		Հաշվետու եռամսյակ/ տարի					
Տարի	ամիս	Տարի T, Q1	Տարի T, Q2	Տարի T, Q3	Տարի T, Q4		տարի T
T	Հունիսի վերջ	P					
	Սեպտեմբերի վերջ	R	P				
	Դեկտեմբերի վերջ	R	R	P			
T+1	Մարտի վերջ	R	R	R	P		P (SQ)
	Հունիսի վերջ	R	R	R	R		R (SQ)
	Դեկտեմբերի սկիզբ						R (AP1)
	Դեկտեմբերի վերջ	R	R	R	R		
T+2	Դեկտեմբերի սկիզբ						R (AP2)
	Դեկտեմբերի վերջ	R	R	R	R		
T+3	Դեկտեմբերի սկիզբ						F
	Դեկտեմբերի վերջ	F	F	F	F		

P: առաջին հրատարակումը SQ: եռամսյակների գումար

R: վերանայում AP1: առաջին նախնական տարեկան հաշվարկ

F: վերջնական AP2: երկրորդ նախնական տարեկան հաշվարկ

-: Հաշվարկները հրապարակվում են անփոփոխ ավելի վաղ հրապարակված հաշվարկների համեմատությամբ:

Դեկտեմբերի T+1, T+2 և T+3 եռամսյակային ցուցանիշների վերանայումները իրականացվել են եռամսյակային ցուցանիշները տարեկան ցուցանիշների հետ համադրելի դարձնելու համար:

Հաշիվների վերանայման և ամփոփման համար ժամանակացույցը

			Հրապարակում/եռամսյակային և տարեկան ցուցանիշների վերանայում	Հրապարակում/եռամսյակային ցուցանիշների վերանայում
--	--	--	--	--

[illegible]